

УДК 347.73

DOI [https://doi.org/10.32782/2304-1587/2026-28-1\(42\)-2](https://doi.org/10.32782/2304-1587/2026-28-1(42)-2)

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПОДАТКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ УКРАЇНИ: ФІНАНСОВО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Гаран Ольга Володимирівна,

доктор юридичних наук, професор,

професор кафедри адміністративного та господарського права,

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6757-6309>

*У статті досліджено трансформацію податкового адміністрування України крізь призму фінансово-правового підходу в умовах євроінтеграції та цифровізації публічного управління. Обґрунтовано, що наближення України до членства в Європейському Союзі зумовлює не лише необхідність узгодження податкового законодавства з *acquis* ЄС, а й потребу в процедурній та інституційній модернізації податкового адміністрування. Доведено, що податкове адміністрування слід розглядати не лише як технічний механізм забезпечення бюджетних надходжень, а як юридично значущий інструмент реалізації публічних фінансових повноважень держави, який впливає на дотримання принципів законності, пропорційності, рівності платників податків і захисту їхніх прав. Проаналізовано вплив Національної стратегії доходів до 2030 року та європейських підходів до належного врядування у сфері оподаткування на зміну моделі взаємодії між податковими органами та платниками. Визначено, що ключовим напрямом реформування є перехід від карально-контрольної моделі до сервісно-орієнтованої та комплаєнс-моделі, у межах якої пріоритет надається добровільному виконанню податкових обов'язків, запобіганню порушенням, цифровим сервісам і ризик-орієнтованому контролю. Комплаєнс-підхід, ризик-орієнтований контроль, е-аудит і стандартизація даних (SAF-T UA) здатні істотно підвищити ефективність адміністрування, але потребують процесуальних запобіжників, щоб не допустити звуження прав платника та непрозорої дискреції. Особливу увагу приділено розвитку електронного аудиту та впровадженню формату SAF-T UA як інструменту цифрової трансформації податкового контролю. З'ясовано, що е-аудит підвищує прозорість і результативність перевірок, але потребує належного процесуального забезпечення щодо захисту даних, комерційної таємниці, кібербезпеки та обґрунтованості алгоритмів ризикового аналізу. Зроблено висновок, що ефективність трансформації податкового адміністрування України визначається фіскально-управлінською спроможністю держави та правовою якістю адміністративних процедур.*

Ключові слова: податкове адміністрування, фінансове право, євроінтеграція, *acquis* ЄС, цифровізація, е-аудит, SAF-T UA, податковий контроль, комплаєнс-модель, права платників податків.

Haran Olha. Transformation of tax administration of Ukraine: financial and legal aspect

*The article examines the transformation of the tax administration of Ukraine through the prism of the financial and legal approach in the conditions of European integration and digitalization of public administration. It is substantiated that Ukraine's approach to membership in the European Union requires not only the need to harmonize tax legislation with the EU *acquis*, but also the need for procedural and institutional modernization of tax administration. It has been proven that tax administration should be considered not only as a technical mechanism for ensuring budget revenues, but as a legally significant tool for the implementation of public financial powers of the state, which affects compliance with the principles of legality, proportionality, equality of taxpayers and protection of their rights. The impact of the National Revenue Strategy until 2030 and European approaches to good governance in the field of taxation on changing the model of interaction between tax authorities and taxpayers is analyzed. It was determined that the key direction of reform is the transition from a punitive control model to a service-oriented and compliance model, within which priority is given to voluntary fulfillment of tax obligations, prevention of violations, digital services and risk-oriented control. Compliance-approach, risk-based control, e-audit and data standardization (SAF-T UA) can significantly increase the efficiency of administration, but require procedural safeguards to prevent the narrowing of payer rights and opaque discretion. Particular attention is paid to the development of electronic audit and the implementation of the SAF-T UA format as a tool for the digital transformation of tax control. It was found that e-audit increases the transparency and effectiveness of inspections, but requires proper procedural support in terms of data protection, commercial secrecy, cyber security, and the validity of risk analysis algorithms. It was concluded that the effectiveness of the transformation of the tax administration of Ukraine is determined by the fiscal and managerial capacity of the state and the legal quality of administrative procedures.*

Key words: tax administration, financial law, European integration, EU *acquis*, digitalization, e-audit, SAF-T UA, tax control, compliance model, taxpayer rights.

Вступ. Євроінтеграційний курс України зумовлює необхідність виведення національної податкової політики на відповідність вимогам системи європейського правового простору [1]. У цьому контексті важливого значення набувають положення Угоди між Україною та Європейським Союзом про участь України в програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021–2027) [2]. Однак гармонізація податкової політики у вузькому значенні (наприклад, зближення ставок або окремих елементів бази оподаткування) не

вичерпує змісту інтеграційних процесів. Набагато глибший вимір має процедурна та інституційна модернізація податкового адміністрування, яка окреслена Національною стратегією доходів до 2030 року і визначає фактичну якість податкових правовідносин: рівень довіри, добровільної сплати, прийняття справедливості контролю, захищеність прав платника податків, стійкість до корупційних практик і технологічну спроможність держави реалізувати фіскальну функцію [3]. Питання актуалізується тим фактом, що оприлюднено «Проект Закону України Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України Про банки і банківську діяльність щодо впровадження міжнародного автоматичного обміну інформацією про доходи, отримані через цифрові платформи, оподаткування операцій електронної торгівлі та забезпечення рівності платників податків в оподаткуванні податком на додану вартість» [4]. Даний законопроект «спрямовано на імплементацію положень Модельних правил ОЕСР щодо звітності операторів цифрових платформ ... та положень Директиви Ради (ЄС) 2021/514 від 22.03.2021 про внесення змін до Директиви 2011/16/ЄС про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування ..., а також узгодження норм податкового законодавства України з положеннями Директиви Ради (ЄС) 2006/112/ЄС від 28 листопада 2006 року про спільну систему податку на додану вартість ..., Директиви Ради 2006/79/ЄС від 05.10.2006 про звільнення від податків на імпорт малих партій некомерційних товарів з третіх країн» [4].

У контексті фінансового права податкове адміністрування постає не як допоміжний «технічний» компонент, а як юридично значущий механізм реалізації публічних фінансових повноважень, що безпосередньо впливає на: (а) наповнення бюджетів та фінансову спроможність держави [3]; (б) забезпечення принципів законності, рівності, пропорційності та правової визначеності [5; 6]; (в) дотримання прав і законних інтересів платників у процедурах контролю, перевірок, прийняття рішень і оскарження [5; 6].

Європейський підхід до податкового *acquis* передбачає, що податкова адміністрація – це не лише контролер, а публічний сервісний провайдер, який працює за стандартами належного врядування, цифрової взаємодії та партнерства, а також розвиває адміністративну співпрацю з іншими юрисдикціями для протидії ухиленню і розмиванню податкової бази [7; 3].

Матеріали та методи. Правова природа трансформація податкового адміністрування неодноразово ставала предметом наукових досліджень представників фінансово-правової науки, зокрема: О. Коваль, І. Криницького, М. Кучерявенка, Т. Кушнарьової, В. Мельника, Т. Проценка, Р. Рачинського, А. Стаценко, М. Чинчин, А. Христофорова, І. Ясько, Н. Якимчук та інших. Під час підготовки статті, було використано комплекс загальнонаукових і спеціально-юридичних методів, зокрема: формально-юридичний – для аналізу норм податкового та європейського законодавства, порівняльно-правовий – для зіставлення українського регулювання з підходами ЄС; системно-структурний – для розкриття податкового адміністрування діяльності як елемента публічної фінансової держави, а також метод. правового прогнозування й узагальнення – для оцінки перспектив цифровізації, імплементації європейських стандартів і розвитку сучасної моделі взаємодії між податковими органами та платниками тощо.

Мета статті полягає у формуванні науково-правового бачення модернізації податкового адміністрування України в системі фінансового права з урахуванням вимог та орієнтирів *acquis* ЄС.

Результати. «Угода про асоціацію – це не просто звичайна міжнародна угода. Крім конкретних норм в угоді передбачається можливість наближення українського законодавства до *acquis* ЄС та застосування великого обсягу *acquis* ЄС в правовій системі України» [7]. Поняття *acquis* ЄС у податковій сфері слід розглядати не в обмеженому значенні як сукупність нормативно-правових актів Союзу, зокрема директив і регламентів, що визначають засади податкового регулювання, а в ширшому, системному вимірі – як сформований у межах права Європейського Союзу комплекс принципів, процедурних підходів і адміністративних стандартів, спрямованих на забезпечення послідовності податкової політики, стабільності правозастосування, належного рівня правової визначеності та передбачуваності для всіх суб'єктів податкових правовідносин. (чіткі процедури, стандартизовані алгоритми, прозорі критерії ризику) [3]; ефективну адміністративну співпрацю (обмін інформацією, узгоджені форми звітності, координація контролю) [8]; дотримання прав платника (обґрунтованість негативних рішень, право бути вислуханим, доступ до матеріалів, ефективне оскарження) [6]; пропорційність втручання держави (перевірки і заходи впливу залежать від ризику і поведінки платника) [3; 6]; технологічну сумісність (цифрові рішення, е-ідентифікація, довірчі послуги, кібербезпека) [3]. Для України це означає, що трансформація податкового адміністрування має оцінюватися за двома ключовими критеріями: (1) фіскально-управлінська спроможність (здатність держави забезпечити надходження і протидію ухиленню) [3]; (2) правова якість адміністративних процедур (відповідність принципам верховенства права та належного врядування) [3; 6].

Сучасні реформи в Україні закладають перехід від традиційної карально-контрольної парадигми до сервісно-орієнтованої та комплаєнс-моделі, де пріоритетом стає не «виявлення порушень будь-якою ціною», а: формування умов добровільного виконання податкових обов'язків [3]; зниження транзакційних витрат на взаємодію з податковим органом [3]; запобігання порушенням через консультації, цифрові сервіси та управління ризиками [3]; концентрація контрольних ресурсів на поведінці з високою імовірністю порушень [3] та інше.

У фінансово-правовій площині це є зміною способу реалізації владних повноважень: від домінування репресивного елемента до балансування контролю і сервісу, причому баланс досягається не декларативно, а через інституційні та процедурні механізми.

Стійка модернізація податкового адміністрування неможлива без інституційного фундаменту – доброчесності, професійності та підзвітності податкового органу [3]. Для фінансового права це питання виходить за межі управлінських реформ: доброчесність є умовою легітимності фіскального примусу і довіри до держави як розпорядника публічних фінансів [3].

Ключовими інструментами такого напрямку є: «(1) системне управління корупційними ризиками; (2) регулярне вимірювання якості сервісу та оприлюднення результатів; (3) інституційне посилення антикорупційних підрозділів та гарантії їхньої функціональної автономії; (4) оптимізація структури і процедур, що мінімізує «ручний» вплив на рішення» [3] та інше. Юридичне значення цих інструментів полягає в тому, що вони забезпечують реальність принципу рівності платників та нейтральність податкового адміністрування, зменшуючи ризик селективного застосування контрольних заходів.

Європейська логіка податкового контролю базується на принципі пропорційності: чим вища імовірність та масштаб ризику – тим інтенсивніші засоби контролю. Для України важливим внутрішнім нормативним орієнтиром виступають положення податкового законодавства про принципи податкового права, включно з презумпцією правомірності рішень платника у випадках неоднозначного трактування норм [5].

Впровадження ризик-орієнтованого контролю у комплаєнс-парадигмі означає: розмежування платників за рівнями ризику і відповідними наборами заходів [3]; зниження тиску на сумнівний бізнес та фокус на системних порушниках; використання аналітики для виявлення схем ухилення [3]; формування зрозумілих критеріїв ризику і процедур їх застосування (прозорість як умова правової визначеності) [3]. Потенціал такого підходу полягає також у сумісності з європейськими антиухильними стандартами (зокрема, концептуально – з правилами Директиви Ради (ЄС) 2016/1164 (ATAD). «Про встановлення правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку») [9]. «Активний курс на європейську інтеграцію передбачає гармонізацію українського податкового законодавства з нормами права Європейського Союзу. Одним із ключових елементів цієї політики є імплементація Директиви Європейського Союзу про боротьбу з ухиленням від сплати податків (Anti-Tax Avoidance Directive – ATAD). Впровадження ATAD є невід’ємною частиною зобов’язань України в рамках євроінтеграції в частині створення прозорого та передбачуваного податкового середовища, що відповідатиме європейській практиці» [8].

Водночас будь-яка «аналітична автоматизація» у контролі має супроводжуватися процесуальними гарантіями: платник повинен розуміти підстави втручання, мати можливість надати пояснення і докази, а рішення податкового органу – бути мотивованим (наприклад, враховуючи положення Директиви Ради 2011/16/ЄС) [10; 6].

Одним із найбільш практично значущих напрямів модернізації податкового адміністрування є розвиток цифрового аудиту (е-аудиту) з використанням стандартизованих електронних форматів даних [3]. «SAF-T (Standard Audit File for Tax) – це міжнародний стандарт обміну електронними даними бухгалтерського обліку між підприємством та податковим органом чи аудитором. В цьому форматі вже працюють ряд європейських країн. SAF-T UA – це українська версія аудиторського електронного файлу стандартизованої структури даних бухгалтерського обліку, інша назва електронний аудит (е-аудит). Використання цієї технології створює прозорі стосунки між бізнесом та державою, зменшує фізичні перевірки бізнесу та мінімізує несплату податків. ... **31 січня 2026 року** офіційно запроваджено систему е-аудит – сучасний цифровий інструмент податкового контролю» [11]. Тобто, SAF-T UA як уніфікований формат подання облікової інформації створює передумови для: зменшення людського чинника під час аналізу первинних даних [12]; підвищення доказової якості і відтворюваності перевірок [3]; переходу від «вибіркового документального» до системного аналітичного контролю [3]; скорочення строків перевірок та витрат на їх проведення [3; 5].

Однак у фінансово-правовому сенсі SAF-T UA і е-аудит не є нейтральною технологією: вони трансформують процесуальну форму податкового контролю [6]. У зв’язку з цим ключового значення набувають:

(1) правовий режим даних (обсяг запитуваної інформації, межі необхідності та пропорційності, правила зберігання) [11]; (2) захист комерційної таємниці та персональних даних [3]; (3) кібербезпека як обов’язок держави і як гарантія платника [5]; (4) аудит алгоритмів (обґрунтованість результатів аналітики, недопущення дискримінаційних або помилкових профілів ризику); (5) належна процедура (процесуальні права платника під час цифрової перевірки не мають звужуватися) [3].

Отже, е-аудит має супроводжуватися процесуальними нормами, які забезпечать баланс між цифровою ефективністю та правами суб’єктів господарювання [3].

Висновки. Проведене дослідження дозволяє сформулювати низку науково обґрунтованих узагальнень щодо модернізації податкового адміністрування України в системі фінансового права з урахуванням орієнтирів *acquis* ЄС. *По-перше*, євроінтеграційний курс України актуалізує не лише формальну гармонізацію

матеріальних норм податкового законодавства зі стандартами Європейського Союзу, а й глибинну процедурну та інституційну трансформацію всього механізму реалізації публічно-фінансових повноважень держави. Встановлено, що податковий *acquis* ЄС у його процедурному вимірі являє собою цілісну архітектуру адміністративних стандартів, що охоплює правову визначеність, ефективну адміністративну співпрацю між юрисдикціями, дотримання прав платників, пропорційність державного втручання та технологічну сумісність. Відтак, оцінка реформування податкового адміністрування має здійснюватися за двома взаємопов'язаними критеріями: фіскально-управлінською спроможністю держави та правовою якістю адміністративних процедур. *По-друге*, обґрунтовано, що сучасні реформаційні процеси в Україні, зокрема ті, що закладені Національною стратегією доходів до 2030 року, знаменують зсув парадигми податкового контролю: від традиційної карально-контрольної моделі податкового адміністрування до сервісно-орієнтованої та комплаєнс-моделі. У фінансово-правовій площині цей зсув означає зміну самого способу реалізації владних повноважень: від домінування репресивного елементу до збалансованого поєднання контролю і сервісу, де пріоритетом стає формування умов добровільного виконання податкових обов'язків, зниження транзакційних витрат на взаємодію з податковим органом, запобігання порушенням через консультування та управління ризиками, а також концентрація контрольних ресурсів на поведінці з високою ймовірністю порушень. *По-третє*, доведено, що інституційний фундамент модернізації – добросовісність, професійність та підзвітність податкового органу – є не лише питанням адміністративного менеджменту, а необхідною умовою легітимності фіскального примусу та довіри до держави як розпорядника публічних фінансів. Системне управління корупційними ризиками, регулярне вимірювання якості сервісу, функціональна автономія антикорупційних підрозділів та оптимізація процедур, що мінімізують «ручний» вплив на прийняття рішень, забезпечують реальність принципу рівності платників та нейтральність податкового адміністрування, суттєво зменшуючи ризик селективного застосування контрольних заходів. *По-четверте*, аргументовано, що впровадження ризик-орієнтованого контролю, побудованого на європейському принципі пропорційності, створює передумови для розмежування платників за рівнями ризику з відповідними наборами заходів впливу, зниження адміністративного тиску на сумнівний бізнес та концентрації зусиль на системних порушниках. Потенціал цього підходу полягає, зокрема, у його концептуальній сумісності з європейськими антиухильними стандартами (Директива ATAD, Директива DAC). Водночас будь-яка аналітична автоматизація у сфері контролю має супроводжуватися належними процесуальними гарантіями: платник повинен розуміти підстави втручання, мати можливість надати пояснення і докази, а рішення податкового органу – бути мотивованим. *По-п'яте*, встановлено, що запровадження цифрового аудиту (е-аудиту) на основі стандартизованого формату SAF-T UA, який офіційно впроваджено з 1 січня 2026 року, є одним із найбільш практично значущих напрямів модернізації. Цей інструмент створює передумови для зменшення людського чинника, підвищення доказової якості перевірок, переходу від вибіркового документального до системного аналітичного контролю та скорочення строків і витрат на проведення перевірок. Разом із тим у фінансово-правовому сенсі е-аудит трансформує процесуальну форму податкового контролю, а тому потребує чіткого нормативного регулювання правового режиму даних, захисту комерційної таємниці та персональних даних, забезпечення кібербезпеки як обов'язку держави, аудиту алгоритмів на предмет обґрунтованості та недискримінаційності, а також збереження повного обсягу процесуальних прав платника під час цифрової перевірки. *По-шосте*, особливу актуальність набуває імплементація положень Модельних правил ОЕСР щодо звітності операторів цифрових платформ та Директиви Ради (ЄС) 2021/514, а також узгодження норм податкового законодавства України з Директивою Ради (ЄС) 2006/112/ЄС, що відображено у відповідному законопроекті про автоматичний обмін інформацією та забезпечення рівності платників податків в оподаткуванні ПДВ. Це свідчить про практичний перехід від декларативного до інструментального етапу європейської інтеграції у податковій сфері.

Таким чином, модернізація податкового адміністрування України є комплексною правовою трансформацією, що має будувати «інфраструктуру довіри» – систему передбачуваних правил, ефективних цифрових сервісів, інституційної добросовісності та гарантій належного врядування. Саме такий підхід забезпечує зростання добровільного комплаєнсу, сприятливий інвестиційний клімат і практичну інтеграцію України до єдиного ринку Європейського Союзу. Подальші наукові розвідки доцільно спрямувати на дослідження правових механізмів забезпечення балансу між цифровою ефективністю податкового контролю та захистом фундаментальних прав платників, а також на розробку науково обґрунтованих критеріїв оцінки відповідності національного податкового адміністрування стандартам належного врядування ЄС.

Література:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27.06.2014. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення: 13.03.2026).

2. Угода між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021–2027) ратифікована Законом від 23 лютого 2023 року № 2926-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-22#Text (дата звернення: 13.03.2026).
3. Національна стратегія доходів до 2030 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/National%20Revenue%20Strategy_2030_.pdf
4. Мінфін пропонує нові підходи до оподаткування доходів онлайн-продавців. (2026). URL: <https://7eminar.ua/news/18451-minfin-proponuje-novi-pidkhodi-do-opodatkuvannya-doxodiv-onlain-prodavciv>
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 13.03.2026).
6. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> (дата звернення: 13.03.2026).
7. ACQUIS ЄС. URL : <https://ed-era.com/projects/eu-agreement/b1/p3>
8. Довжик Д. Директива Європейського Союзу про боротьбу з ухиленням від сплати податків (Anti-tax avoidance directive – atad) та її імплементація в українське податкове законодавство. URL: <https://www.arteslex.com/3251-2/>
9. Про встановлення правил протидії практикам ухилення від сплати податків, які мають безпосередній вплив на функціонування внутрішнього ринку: Директива Ради (ЄС) 2016/1164 від 12 липня 2016 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-16#Text (дата звернення: 13.03.2026).
10. Директива Ради 2011/16/ЄС від 15 лютого 2011 року про адміністративну співпрацю у сфері оподаткування та про скасування Директиви 77/799/ЄС від 15.02.2011 № 2011/16/ЄС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_024-11#Text (дата звернення: 13.03.2026).
11. Аудиторський файл SAF-T UA: що це і як подати до ДПС. URL: <https://portfel.ua/podannya-audytorskogo-fajlu-saf-t-ua/>

References:

1. Uhoda pro asotsiatsiiu mizh Ukrainoiu, z odniiei storony, ta Yevropeiskym Soiuzom, Yevropeiskym spivtovarystvom z atomnoi enerhii i yikhnimy derzhavamy-chlenamy, z inshoi storony vid 27.06.2014. [Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their member states, on the other hand, dated June 27, 2014]. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (accessed: 13.03.2026) [in Ukrainian].
2. Uhoda mizh Ukrainoiu ta Yevropeiskym Soiuzom pro uchast Ukrainy u prohrami Yevropeiskoho Soiuzu «Tsyfrova Yevropa» (2021–2027) ratyfikovana Zakonom vid 23 liutoho 2023 roku № 2926-IX. [Agreement between Ukraine and the European Union on Ukraine’s participation in the European Union program «Digital Europe» (2021–2027)]. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_005-22#Text (accessed: 13.03.2026) [in Ukrainian].
3. Natsionalna stratehiia dokhodiv do 2030 roku. [National income strategy until 2030]. Retrieved from https://mof.gov.ua/storage/files/National%20Revenue%20Strategy_2030_.pdf [in Ukrainian].
4. Podatkovyi kodeks Ukrainy vid 02.12.2010 r. № 2755-VI. [Tax Code of Ukraine dated 02.12.2010 No. 2755-VI]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (accessed: 13.03.2026) [in Ukrainian].
5. Zakon Ukrainy «Pro administratyvnu protseduru» vid 17.02.2022 № 2073-IX. [Law of Ukraine «On Administrative Procedure» dated February 17, 2022 No. 2073-IX]. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> (accessed: 13.03.2026) [in Ukrainian].
6. Minfin proponuje novi pidkhody do opodatkuvannya dokhodiv onlain-prodavtsiv. (2026). [The Ministry of Finance proposes new approaches to the taxation of online sellers’ income]. Retrieved from <https://7eminar.ua/news/18451-minfin-proponuje-novi-pidkhodi-do-opodatkuvannya-doxodiv-onlain-prodavciv> [in Ukrainian].
7. ACQUIS YeS. [EU acquis]. Retrieved from <https://ed-era.com/projects/eu-agreement/b1/p3> [in Ukrainian].
8. Dovzhyk, D. (2025). Dyrektyva Yevropeiskoho Soiuzu pro borotbu z ukhylenniam vid splaty podatktiv (Anti-tax avoidance directive – atad) ta yii implementatsiia v ukrainske podatkove zakonodavstvo. [The European Union’s Anti-Tax Avoidance Directive (ATAD) and its implementation into Ukrainian tax legislation] Retrieved from <https://www.arteslex.com/3251-2/> [in Ukrainian].
9. Dyrektyva Rady (IeS) 2016/1164 vid 12 lypnia 2016 roku Pro vstanovlennia pravyl protydii praktykam ukhylennia vid splaty podatktiv, yaki maiut bezposerednii vplyv na funktsionuvannya vnutrishnoho rynku [Council Directive (EU) 2016/1164 of 12 July 2016 laying down rules against tax avoidance practices that directly affect the functioning of the internal market]. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_022-16#Text (accessed: 13.03.2026) [in Ukrainian].
10. Dyrektyva Rady 2011/16/IeS vid 15 liutoho 2011 roku pro administratyvnu spivpratsiu u sferi opodatkuvannya ta pro skasuvannya Dyrektyvy 77/799/IeS vid 15.02.2011 № 2011/16/IeS. [Council Directive

2011/16/EU dated February 15, 2011 on administrative cooperation in the field of taxation and repealing Directive 77/799/EEC dated February 15, 2011 No. 2011/16/EU]. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_024-11#Text (accessed: 13.03.2026) [in Ukrainian].

11. Audytorskyi fail SAF-T UA: shcho tse i yak podaty do DPS [SAF-T UA audit file: what it is and how to submit it to the DPS]. Retrieved from <https://portfel.ua/podannya-audytorskogo-fajlu-saf-t-ua/> [in Ukrainian]

Creative Commons Attribution 4.0
International (CC BY 4.0)

Дата першого надходження статті до видання: 30.03.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 23.04.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 15.05.2026